

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 7. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00695

Programová služba: JOJ 24

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie: AT/16

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00695 smerujúci voči vysielaniu televíznej programovej služby JOJ 24 vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu výsledok preverenia podnetu.

T: 17. 7. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 6. 7. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00695 zaevidovaný dňa 19. 4. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Analýzy Na hrane
Deň a čas vysielania: 18. 04. 2023 o cca 18:00 h
Označenie podľa JSO: -

Programová služba: JOJ 24
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie vysielania: AT/16

Dátum: 28. 6. 2023

OBSAH PODNETU:

„Relácia bola zavesená na web TV JOJ 18.4. Tu sa nachádza:

<https://videoportal.joj.sk/analyzy-na-hrane/epizoda/109865-analyzy-na-hrane-kacer-i-valasek>
Vysielaná bola na spravodajskom kanále TV JOJ. Do relácie boli pozvaní dvaja hostia (Káčer, Valášek) s totožnými názormi na zahraničnú politiku a na otázky, ktoré otvorila moderátorka Dibáková. Tá dlhodobo neskrýva, že má také isté názory ako respondenti. V relácii nezaznel žiaden iný názor, žiadne vyvažovanie, žiadna konfrontácia zo strany moderátorky. Ak Rada mala výhrady k rádiu Frontinus za to, že moderátor údajne nevyvažoval diskusiu, potom v tomto prípade bol jednoznačne porušený zákon o mediálnych službách, ktorý vyžaduje objektivnosť a vyváženosť. Prosím o preverenie.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 8 ods. 4

Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektivnosti a nestrannosti programov, je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,

b) zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal, že v relácii, kde mali byť pozvaní dvaja hostia s totožnými postojmi na zahraničnú politiku, nezaznel žiaden iný názor, žiadne vyvažovanie, žiadna konfrontácia zo strany moderátorky, ktorá má údajne rovnaké názory ako pozvaní respondenti. Tým tak malo dôjsť k porušeniu zákona vyžadujúceho objektivnosť a vyváženosť.

Monitoringom sme zistili, že pozvanými hosťami relácie *Analýzy Na hrane* boli:

Rastislav Káčer – minister zahraničných vecí SR (Demokrati)

Tomáš Valášek – nezaradený poslanec NR SR a podpredseda hnutia (PS)

Keďže pozvanými hosťami v publicistickom programe boli aktívni politici, pričom sa diskutovalo o aktuálnych politických témach, program naplnil z nášho pohľadu definíciu ustanovenia podľa **§ 8 ods. 4**.

Obsah sme preto analyzovali z hľadiska § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., teda skúmali, či vysielateľ zabezpečil *objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky s tým, že názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.*

Program *Analýzy Na hrane*, vysielaný v súčasnosti na programovej službe JOJ 24, je formát diskusnej relácie, voľne nadväzujúci na formát *Na hrane*, ktorý prináša pohľad na dianie na politickej scéne, pričom v rámci monitorovaného programu spoločne s moderátorkou v štúdiu

diskutujú analytici, odborníci či politici, ktorí nedostávajú priestor v relácii *Na hrane* vysielanej spravidla vo štvrtok na najsledovanejšej programovej službe vysielateľa MAC TV s.r.o.¹

V monitorovanej epizóde moderátorka na úvod svojimi slovami priblížila, ktoré konkrétne témy sa plánujú okrem iného rozoberať. Následne predstavila oboch prítomných hostí. Ako prvú tému otvorila záležitosť dotýkajúcu sa Petra Kmeca, ktorý sa vzdal svojej pozície zahraničnopolitického analytika v strane Hlas SD po tom, ako sa zúčastnil spoločnej debaty s predstaviteľmi opozičných strán PS a SaS, kde podotkol, že s danými subjektami zdieľa 95 percent názorov na zahraničnú politiku. Obidvaja hostia vyjadrovali počudovanie nad touto vecou, pričom poukazovali, že to P. Kmecovu materskú stranu, z ich pohľadu, nedáva do najlepšej pozície. Ani jeden z nich sa nevyslovil kladne, čo sa týka možnosti pôsobenia daného politika v ich stranických štruktúrach (PS resp. Demokrati), na čo boli dopytovaní moderátorkou. K tejto téme zaznelo aj vyjadrenie Matúša Šutaja Eštoka, poslanca NR SR a generálneho manažéra strany Hlas SD. V rámci neho povedal, že isté P. Kmecove slová, ktoré neboli v súlade s oficiálnou líniou strany, boli výrazne skreslené a účelovo zostrihané. Dodal, že P. Kmec, želajúci si úspech strany Hlas SD, ostáva v poslaneckom klube, pričom ich zahraničná politika, kde sú na prvom mieste slovenské národné záujmy a suverénna proslovenská politika, zostáva jasná a nemenná. R. Káčer v reakcii na to, okrem iného podotkol, že ho v minulosti negatívne prekvapil nekonzistentný postoj P. Kmeca v prípade slovensko-amerického obrannej zmluvy, keďže časť čelných predstaviteľov Hlasu SD ju mala v minulom volebnom období, ako súčasť koalície, naopak výrazným spôsobom podporovať. Takisto podotkol, že Slovensko nikdy nebolo suverénnejšie ako teraz, keď je členom NATO či EÚ. Ďalej sa moderátorka spýtala R. Káčera, či je sklamaný z momentálnych preferencií Demokratov, ktoré sú pod úrovňou piatich percent. R. Káčer sa nechcel k tomu obšírnejšie vyjadrovať, keďže to považoval za predčasné. T. Valáška sa moderátorka opýtala na nakoniec nezrealizované zhromaždenie na podporu prezidentky SR na Hodžovom námestí. Ten poznamenal, že vnímal určité negatívne odozvy voči tomuto podujatiu, čo ho prekvapilo, keďže zámerom podujatia mala byť demonštrácia toho, že priestor pred prezidentským palácom nepatrí len odporcom prezidentky Z. Čaputovej, ale i podporovateľom, ktorí nemali byť len z PS, ale napr. aj zo SaS či Tímu Bratislava. Následne moderátorka otvorila ďalšiu tému, a tým bola problematika údajne kontaminovanej ukrajinskej pšenice nachádzajúcej sa na Slovensku. V prípade nej moderátorka poznamenala, že kauza môže vplývať na to, že klesá záujem Slovákov byť nápomocní Ukrajincom, keďže mnohí vraj nadobúdajú pocit, že na nich opäť doplácajú. Od R. Káčera chcela vedieť, či sme na kauzu pšenice ako krajina nezareagovali neskoro. Minister takú možnosť odmietal, pričom hovoril, že by sa z tejto veci nemala robiť, z rôznych dôvodov, príliš veľká panika. Priblížil, že daný problém bude treba ďalej riešiť, a to v spolupráci s Európskou komisiou a ostatnými európskymi krajinami. T. Valášek, ktorý zároveň pochválil kroky vlády v tejto veci, povedal, že háklivá situácia nastala kvôli tomu, že Rusko zablokovalo Ukrajinu morské cesty, ktorými vyváža svoju pšenicu, pričom jej vývoz predstavuje významný zdroj príjmov. Ukrajinská pšenica sa tak dostala na slovenské územie, kde aj zostala, čo má, podľa T. Valáška, pozitívny vplyv na cenu napr. pečiva, ale zas zlý dopad na domácich poľnohospodárov. Moderátorka ďalej upriamila pozornosť na slovenské Migy, ktoré už sú na Ukrajine a súčasne dala otázku, čo by Slovensko mohlo ešte prípadne riešiť v súvislosti s dodávkami zbraňových systémov či zbraní pre Ukrajinu. T. Valášek podotkol, že by to mohli byť granáty, ktorých má Ukrajina nedostatok, a ktoré by sa mohli vo výraznej miere vyrábať aj na Slovensku. Následne sa spomínala aj húfnica Zuzana 2. R. Káčer podotkol, že vojenská pomoc pre Ukrajinu neznamenala pre nás stratu, ale v mnohých oblastiach nám naopak pomohla (rozvoj zbrojárskeho priemyslu, nové zákazky a spolupráce). Hneď na to

¹ <https://www.joj.sk/analyzy-na-hrane>

dodal, že si uvedomuje, že takéto tvrdenia, vzhľadom na dianie na Ukrajine, môžu vyznievať kontroverzne. Moderátorka poukázala na publikované zverstvá, ktoré sa dejú v rámci vojenského konfliktu na Ukrajine. Na margo toho sa moderátorka dopytovala hostí, či si myslia, že kompetentní dostatočne usilujú o mierové rokovania. T. Valášek prezentoval názor, že cesta k mieru nespočíva v tom, že sa Ukrajine prestanú dodávať zbrane. Takisto povedal, že rokovanie o mieri nastúpi len vtedy, keď bude ruský prezident presvedčený, že vojnovou cestou nič nezíska a keď sa Rusku prestane vojensky dariť. R. Káčer podotkol, že o mieri je možné hovoriť len s niekým, kto ho aj naozaj chce. Podľa jeho názoru môže takzvaný ruský imperializmus predstavovať potencionálnu hrozbu i pre samotné Slovensko, keďže je v rámci stredo európskeho priestoru najmenšou krajinou. Po slovách R. Káčera moderátorka zahlásila, že dôjde ku krátkemu prerušeniu programu. Po prestávke sa moderátorka zmienila o procese s Vladimírom Kara-Murzom, ktorý bol odsúdený na 25 rokov, a to za kritické vyjadrenie smerom k režimu počas verejnej prednášky. R. Káčer sa k tomu vyjadril s tým, že to nie je prekvapujúce, keďže režim panujúci v Rusku je podľa neho diktatúrou, ktorá zvykne aj fyzicky likvidovať svojich oponentov. V programe sa potom odvysielalo stanovisko politológa s ruskými koreňmi, Grigorija Mesežnikova, ktorý vravel, že daný proces bol zmanipulovaný, falošný a návratom do stalinských čias. Moderátorka sa spýtala T. Valášeka, či si myslí, že by mohol byť Kara-Murza predmetom diplomatickej výmeny medzi Ruskom a západom. T. Valášek podotkol, že takú možnosť nevidí akú reálnu, keďže k takýmto výmenám nedochádza, ak ide, v prípade väzňov v Rusku, o ruských štátnych občanov. T. Valášek poukazoval tiež na to, že z vlastnej skúsenosti vie, že Rusko vplyvom súčasnej situácie prichádza o tých najtalentovanejších ľudí, ktorí sa usádzajú na západe. Moderátorka adresovala R. Káčerovi otázku, ako by bolo možné vysvetliť Slovákom prechovávajúcim sympatie k ruskému režimu, že to, čo sa deje v Rusku by nebolo dobré, ak by sa dialo aj u nás. R. Káčer v odpovedi identifikoval dva faktory, ktoré považoval za krízové. Za prvý považoval historický panslavizmus upínajúci sa k Rusku, ktorý je stále súčasťou národného folklóru. Ako druhý faktor vnímal to, že ruská propaganda je cielená na nás, keďže Rusko má považovať Slovensko za slabý prvok, čomu majú dopomáhať údajní domáci ruskí kolaboranti či politici prezentujúci sa váhavými postojmi. Následne sa moderátorka spýtala, či štátne inštitúcie robia dostatočne dobre svoju robotu v boji proti dezinformáciám. R. Káčer poznamenal, že nepovažuje štátne inštitúcie za najvhodnejší nástroj v tejto sfére, pričom dodal, že cestu skôr vidí v angažovaní sa verejne aktívnych ľudí resp. elít. T. Valášek mierne oponoval a povedal, že predstavitelia štátu by mohli urobiť viac – napr. pokračovať v blokovaní niektorých konšpiračných médií. Potom tvrdil, že proti dezinformáciám by sa dalo bojovať prostredníctvom vzdelávania rozvíjajúceho kritické myslenie. Moderátorka spomenula osoby ako Bohuš Garbár, ktorý bol priamo platený ruskou stranou, aby vykonával činnosť v prospech Ruska a ruských záujmov. Obaja hostia sa zhodne pozastavovali nad trestom v prípade, v ktorom došlo k odsúdeniu takejto osoby – podmienka a finančný trest, čo nepovažovali za adekvátne či odstrašujúce. Moderátorka sa dotkla témy ruských diplomatov pôsobiacich na Slovensku. Skonštatovala, že v nedávnej dobe došlo k vypovedaniu 35 Rusov s diplomatickým krytím. R. Káčera sa opýtala, či je možné, že k nim v najbližšom čase pribudnú aj ďalší. R. Káčer prejavoval v tejto veci opatrnosť, keď poznamenal, že by nemalo dochádzať k súťažiam medzi krajinami o to, kto vyhostí viac ruských diplomatov. Zdôraznil, že by k tomu malo dochádzať len za závažných a jednoznačných okolností. T. Valášek pripomenul, že dôvodom na vyhostenie môže byť aj to, keď sa porušuje diplomatický protokol prípadmi, v ktorých sa zasahuje do vnútornej politiky hostiteľského štátu. Ako posledná téma sa v relácii preberala otázka Číny a jej pozície, čo sa týka rusko-ukrajinského konfliktu. Hostia boli toho názoru, že je potrebné s Čínou komunikovať na pravidelnej báze a tlačiť na ňu, aby sa držala v zodpovedných rámcoch a nepodporovala Rusko.

* * *

Podávateľ teda upozorňoval na to, že zo strany moderátorky, v relácii s hosťami zastávajúcimi rovnaké postoje, nezaznel iný názor, vyvažovanie či konfrontácia.

Vzhľadom na predmet námietky je potrebné poznamenať, že osobitnou kompetenciou vysielateľa je právo vlastného výberu hostí. Čo sa týka programu, išlo o epizódu, ktorá sa zameriavala hlavne na témy, ktoré majú súvis so zahraničnou politikou. V programe sa stihli rozobrať resp. spomenúť viaceré témy (odstúpenie P. Kmeca z pozície zahraničnopolitického analytika v strane Hlas SD, prítomnosť ukrajinskej pšenice v našom regióne, postavenie Slovenska v oblasti dodávok vojenskej techniky Ukrajine, možnosti mierového rokovania v prípade vojny na Ukrajine, súdny proces s Vladimírom Kara-Murzom, sympatizanti Ruska, boj s dezinformáciami a ruskými špiónmi, ruská diplomacia na Slovensku, Čína a rusko-ukrajinský konflikt). Mnohé tieto témy sa priamo viazali na prebiehajúcu vojnu na Ukrajine, ktorá začala koncom februára minulého roku (24. 2.), kedy Rusko z viacerých strán zahájilo inváziu na ukrajinské územie, pričom táto invázia bola mnohými krajinami vnímaná ako bezprecedentné porušenie medzinárodného práva a ako prejav nebyvalej agresie voči suverénnemu štátu. Zo strany EÚ či NATO, ktorých integrálnou súčasťou je aj Slovensko, došlo k ostrému odsúdeniu ruského počínania a zároveň vyjadreniu podpory Ukrajine.

Keďže monitorovaná relácia bola odvysielaná ešte pred pádom vlády v demisii na čele s Eduardom Hegerom, prvý hosť Rastislav Káčer v nej figuroval ako zástupca koalície, ktorý zastáva post ministra zahraničných vecí SR. Druhým hosťom bol Tomáš Valášek, opozičný nezaradený poslanec NR SR reprezentujúci mimoparlamentné hnutie PS (do ktorého vstúpil po tom, ako odišiel zo strany Za ľudí, na kandidátke ktorej sa dostal do parlamentu), kde pôsobí ako podpredseda a odborník na zahraničnú politiku.² Obaja tieto hostia s dlhoročnou diplomatickou praxou zastávali vo svojich vyjadreniach podobné prozápadné smerovanie krajiny v rámci štruktúr EÚ a NATO, kladúce dôraz na nespochybňovanie hlavnej línie, a to predovšetkým vo vzťahu k rezonujúcej ruskej agresii na Ukrajine. Bolo možné badať, že sa v rámci programu nezastával v prípade tém týkajúcich sa konfliktu na Ukrajine jednoznačne neutrálny postoj, čo je istým spôsobom aj pochopiteľné, keďže zachovanie úplnej neutrality nemožno legitímne očakávať v prípade tém, ktoré majú samé o sebe značne háklivý či citlivý charakter.

Moderátorka sa počas relácie prezentovala aj otázkami resp. poznámkami, ktoré mali do istej miery konfrontačný ráz. Napríklad v rámci rozoberania témy týkajúcej sa vojenskej pomoci R. Káčer na otázku moderátorky, či sa v tejto sfére už vyhnú kauzám, odpovedal tak, že spochybnil existenciu vôbec nejakých káuz. Moderátorka mu však pripomenula, že v prípade slovenských MiG-ov odovzdaných na Ukrajinu sa opozícia obrátila na Ústavný súd SR. Takisto bol R. Káčer konfrontovaný s nízkymi preferenciami v predvolebnom prieskume, čo sa týka novozaloženej strany E. Hegera, ktorú vtedy reprezentoval. T. Valášeka sa zas moderátorka dopytovala na plánované zhromaždenie na podporu prezidentky (ktoré sa neuskutočnilo), pričom interpretovala názor kritikov tejto akcie, ktorí vyčítali hnutiu PS, že sa ním chce priživovať na političke, ktorá má dobré renomé v slovenskej spoločnosti a už nie je v ich radoch, keďže je nadstraníčka.

Z úst prítomných hostí zazneli kritické vyjadrenia a postoje voči tým, ktorí ovplyvňujú verejnú mienku a v istých otázkach sa majú prikláňať k ruským naratívom. V tejto veci menovali aj konkrétnych politikov či strany (obidvaja spomínali premiéra Roberta Fica), pričom táto ich

² <https://sita.sk/progresivne-slovensko-predstavilo-tri-tezy-pre-zahranicnu-politiku-clenstvo-ukrajiny-v-eu-vnima-ako-prilezitost-video/>

kritika vychádzala z veľkej časti zo všeobecne známych a viackrát medializovaných postojov kritizovaných, ktoré sa vyznačujú spochybňovaním hlavnej línie EÚ či NATO presadzujúcej prísne sankcie voči Rusku a vojenskú pomoc Ukrajine. Moderátorka kritiku konkrétnych politických predstaviteľov neiniciovala, nerozvíjala a ani nekomentovala. Naopak, v jednom prípade, kedy došlo zo strany R. Káčera k najobširnejšej kritike (R. Fica, hnutia Republika, Kotlebovcov, strany Hlas SD), skonštatovala, že tí, na ktorých je smerovaná kritika, nie sú prítomní v štúdiu. Čo sa týka hneď prvej rozoberanej témy, týkajúcej sa konkrétneho politika – Petra Kmeca (ten mal byť pôvodne súčasťou monitorovanej epizódy, kde mal diskutovať s Mariánom Kérym – predstaviteľom strany Smer SSD a predsedom zahraničného výboru Národnej rady SR, ktorý sa ale nachádzal na zahraničnej ceste), tak v rámci nej zaznelo, popri vyjadreniach hostí, aj stanovisko M. Šutaja Eštoka zo strany Hlas SD.

Pozvaní hostia, napriek mnohým spoločným postojom, formálne zastupovali odlišné časti politického spektra (koaličný predstaviteľ v debata s opozičným poslancom) a na jednotlivé témy dokázali zaujať vlastné stanoviská, pričom na to mali zhruba rovnaký časový priestor. Myslíme si, že moderátorka sa snažila usmerňovať debatu takým spôsobom, aby bola pre diváka plynulá a príliš nevybočovala z jednotlivých diskutovaných tém. Vzhľadom na uvedené skutočnosti môžeme konštatovať, že si nemyslíme, že došlo v programe k evidentnému porušeniu § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného sa nazdávame, že vysielateľ MAC TV s.r.o. odvysielaním programu *Analýzy Na hrane* dňa 18. 4. 2023 neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00695)

Monitorované vysielanie: Analýzy Na hrane
Deň vysielania: 18. 4. 2023
Čas vysielania: cca 18:00 h

- časový kód cca:

17:59:51 začiatok monitorovaného záznamu

- prebiehajúci program *Udalosti 17*
- koniec programu *Udalosti 17*

18:00:04 začiatok programu *Analýzy Na Hrane*

Moderátorka: „*Krásny podvečer. Sledujete Analýzy Na hrane. Je utorok, ako to poznáte, začíname. No a dnes sa budeme rozprávať aj o Ukrajine, aj o Rusku, aj o pšenici, aj o Migoch a o všetkom, čo je dôležité, ale budeme sa rozprávať aj o úlohe Číny a aj o tom, že Moskva najnovšie rozdáva aj 25 ročné tresty jednoducho za kritiku režimu. To sú veľmi dôležité témy, ale aké dôležité témy ešte Európska únia má na stole, tak práve o tom si povieme s najpovolanejším hosťom na zahraničnú politiku, práve s ministrom Rastislavom Káčerom. Vitajte, pán minister.*“

Rastislav Káčer, vtedajší minister zahraničných vecí SR: „*Ďakujem za pozvanie. Dobrý deň prajem.*“

Moderátorka: „*Pán minister už z Demokratov a za Progresívne Slovensko bývalý veľvyslanec, známa tvár zahraničnej politiky Tomáš Valášek. Progresívne Slovensko, stála misia pri NATO a podobne, viacero zahraničných funkcií. Vitajte aj vy pán Valášek.*“

Tomáš Valášek, nezaradený poslanec NR SR: „*Ďakujem za pozvanie. Dobrý deň všetkým.*“

Moderátorka: „*No, dámy a páni, ja sa vopred tak trošku hlavne našim podcastovým sledovateľom ospravedlňujem, že to dnes bude v takej trošku zvukovej rockovej verzii. Odpusťte zníženú kvalitu zvuku. Žiaľ za to môže počasie. Prosím sledujte aj náš Facebook, Instagram a všetko, čo už poznáte. Páni, môžeme začať. No začneme trošku netradične, práve vašim opozičným kolegom pánom Petrom Kmecom. Nastala situácia, že po videu z Wetzlerovho inštitútu, z takej diskusie, ktorú moderoval známy politológ pán Lenč, sa objavilo video. Hlas tvrdí, že teda zostrihané, zmanipulované, ktoré naznačovalo nejakú spoluprácu pána Kmeca, hlavne Hlas-u, SaS a Progresívneho Slovenska. Tá koncovka je taká, že práve pán Kmec sa vzdal svojej pozície zahraničnopolitického analytika v Hlase. Jednoducho túto stranu už nebude reprezentovať, no a v každom prípade zdá sa, že Hlas sa nejakým spôsobom vymedzil voči tomu, čo povedal. Pán minister, čo si o tom myslíte? Vy ste napokon s pánom Kmecom nikdy nemali nejaký konflikt, pokiaľ viem. Čiže ako pozeráte práve na túto záležitosť?*“

Rastislav Káčer: „*Naopak, ja som s pánom Kmecom priateľ. Keď som bol veľvyslanec vo Washingtone, pán Kmec bol mojím zástupcom, mal kanceláriu cez sekretariát naproti. Mal som k nemu absolútnu dôveru a bol kolegom služby však viac ako 20 rokov pre mňa. Takže ja v tomto by som povedal, všetko vnímam úplne inak. No nepoznám všetky temné a svetlé zákutia tohoto rozhodovania, ale to čo som ja teda čítal, stalo sa to po debate tvojej a ešte Juraj Krúpa, kde pointa bola o tom, že však 95 percent názorov na zahraničnú politiku máme podobných. To som počul a teda ak má byť prečinom, ak má byť prečinom, že niekto pripúšťa v tejto fáze, že v oblastiach zahraničnej politiky, obrany, bezpečnosti a vôbec strategických*

záležitostí tejto krajiny, je zlé, že máme 95 percentný súhlas, no tak potom je tu niečo zlé, ak to je zlé. Ja si myslím práveže konsenzus v zahraničnej politike je jedna z kľúčových záležitostí. Čím menšia krajina, čím krajina v nestabilnejšom priestore, čím je krízovejšie obdobie, o to väčší konsenzus o zahraničnej politike by sme mali mať. Ak toto je na diskvalifikovanie, no tak potom je niečo zlé so stranou Hlas.“

Moderátorka: *„V tejto situácii sa to práve posunulo interpretačne do roviny, že sa tu vytvára nejaká budúca vládna koalícia. V tejto súvislosti to naozaj nezaznelo. Pán Valášek, vy ste boli priamym účastníkom celej tejto záležitosti, tak povedzte, ako to vlastne bolo a ako vnímate tú koncovku priamo pre Petra Kmeca?“*

Tomáš Valášek: *„Najskôr k tej údajnej trojkoalícii. To je samozrejme nezmysel. Išlo o akciu, na ktorej krátko pred nami prehovoril župan Trnavského kraja pán Viskupič, ktorý je za OĽaNO. Krátko pred ním vystupovala vysokopostavená generálna riaditeľka z ministerstva zahraničných vecí. To, že na tom konkrétnom paneli sedeli ľudia z PS, Hlas a SaS spolu, len tým, že poslanie, že pozvaný šéf zahraničného výboru pán Kéry za Smer jednoducho neprišiel, neprišiel na poslednú chvíľku. Ja som sa až na mieste dozvedel, že tam nebude. Takže to blúznenie zo strany Smeru o nejakej údajnom dôkaze, nejaké plánovanie trojkoalície, je jednoducho prvoplánová kampaňová lož. Čo sa týka odvolania, odstúpenia, neviem, čo to presne bolo, pána Kmeca, som trochu v šoku, pretože pán Kmec v podstate pomenoval realitu taká, aká je. Povedal, že pre Slovensko je dobré, že sme členmi Európskej únie a aliancie a že s týmito spolkami zdieľame svoju suverenitu. Pomenoval Rusko jasne ako najväčšie bezpečnostné riziko...“*

Moderátorka: *„No tam zaznela ešte jedna dôležitá veta.“*

Tomáš Valášek: *„...ja to tak vnímam, že on bol vlastne odídený alebo odišiel sám za to, že povedal pravdu. Čo sa mi zdá byť tak trochu šokujúce.“*

Moderátorka: *„On, vtedy v tom rozhovore u pána Lenča, povedal vlastne viac-menej to, že pre Rusko je Slovensko zaujímavé vtedy, keď robí užitočného idiota, to je v podstate takmer citácia. Možno toto nejako rozvírilo vody. Pustime si ale vyjadrenie pána Matúša Šutaja Eštoka z tlačovky Hlasu, ktoré zaznelo práve včera. Nech sa páči.“*

Matúš Šutaj Eštok, nezaradený poslanec NR SR: *„Jeho vyjadrenia v akademickej diskusii, hoci výrazne skreslené a účelovo zostrihané vo zverejnenom videu, neboli v súlade s oficiálnou líniou strany. Želá si, aby Hlas vo voľbách uspel. Ostáva v jeho poslanceckom klube a bude sa naďalej venovať svojej poslanceckej agende. Toto heslo, respektíve toto gesto pána poslanca Kmeca vítame, nakoľko zahraničná politika Hlasu je jasná a nemenná. Na prvom mieste musia byť slovenské národné záujmy a suverénna proslovenská politika.“*

Moderátorka: *„No ja len pripomeniem, že ja som do tejto diskusie ešte koncom minulého týždňa pozývala práve pána Kmeca a pozývali sme pána Kéryho. Lenže pán Kéry je aktuálne na zahraničnej pracovnej ceste. Ako vnímate teda tieto výroky Sme, výroky Hlasu? Pardon.“*

Tomáš Valášek: *„Neviem, či výroky pána Kmeca neboli v súlade alebo tam boli alebo neboli v súlade s politikou Hlasu. Rozhodne boli v súlade s realitou, pretože to, čo povedal pán Kmec na adresu aj Ruska, na adresu aliancie, je jednoducho holou pravdou.“*

Moderátorka: *„Dostane ponuku od Progresívneho Slovenska na vstup do strany?“*

Tomáš Valášek: *„Tak ďaleko by som rozhodne nešiel a úplne ani by som nekoketoval s tým flirtovaním, s tou alianciou PS, SaS a Hlas, že určite nebudem ani len žartovať. Mne sa zdá Hlas v tejto celej záležitosti úprimne tak trošku stratený, pretože jednak, že nechať si odvolať človeka, de facto, Smerom, ktorý urobil také lacné prvoplánové zväzácke video, v ktorom účelovo zostrihal veci a zaklamal. To nesvedčí o strane, ktorá si je silná a dôveruje si vo vlastnú personálnu politiku.“*

Moderátorka: *„Posledná otázka k pánovi Kmecovi. No v podstate, vy ste práve boli v strane Demokrati jediný, ktorý dostal tak trošku kritiku práve preto, že ste Hlas pochválili. Čiže vy by ste možno aj mohli toho pána Kmeca pozvať k vám. Teda vy vlastne nemôžete pána Kmeca*

pozvať k vám do Demokratov, lebo opäť vy vás za to kritizovali. Mýlim sa alebo by ste boli jediný, ktorý by mu tam držal chrbát. Je tak?

Rastislav Káčer: *„Necítim potrebu nikoho nikam pozývať, v prvom rade. To je prvá vec a v princípe, nielen teda, nejde o Petra Kmeca ako osobu a nemám na to ani mandát ani to nie je mojim zvykom niekoho niekam pozývať.“*

Moderátorka: *„Veríme, že si rozumieme, že to bolo žartom.“*

Rastislav Káčer: *„Ja si myslím že v prvom rade každý sa ma o niečo uchádzať a nie sa niekam pozývať, pretože to je podľa mňa dôležitejšie. Mňa tam zaujalo v tom vyjadrení, že tie...to, čo povedal Peter Kmec nebolo v súlade s politikou strany. Tak by ma ozaj zaujímalo, že čo teda je tá politika strany, že ak Peter Kmec tvrdí, že je v našom záujme, aby sme boli dobrým členom EÚ, plnili svoje záväzky v NATO, že to je pre nás kľúčový priestor a ísť proti tomu priestoru, že je proti záujmom Slovenska, zvlášť v takejto situácii, ak toto nie je v súlade s politikou strany, no tak asi je niečo zlé s tou stranou. Ale viete, tu sa len vrátme o rok dozadu do debaty v januári, ktorá zaznievala takto pred rokom.“*

Moderátorka: *„Obranná zmluva asi.“*

Rastislav Káčer: *„K slovensko-americkéj obrannej zmluve, kde vtedy, musím povedať, že aj Peter Kmec ma prekvapil negatívne, pretože tak, ako som ho ja poznal, tak mnohé jeho vyjadrenia boli dosť nekonzistentné s tým, akú pozíciu zastával dovtedy ako diplomat, aj ako člen Hlasu. A ten by som povedal aj s takými vyjadreniami, ktoré mal aj predseda Pellegrini, pretože ja som sedel pri stole, kedy predseda Pellegrini rokoval o slovensko-americkéj obrannej zmluve. Sedel som pri stole, kedy minister obrany za SNS, Peter Gajdoš, o tom rokoval s veľkým nadšením a s veľkým entuziazmom, kde sme žiadali o podporu Maďarov a tak ďalej. Čiže ak to nie je v súlade to, čo hovorí Peter Kmec, to čo som si ja vypočul, čo považujem za absolútne korektné správne a v zmysle konsenzu zahraničnej politiky, tak ako ho tu 30 rokov máme, ak to nie je, tak potom asi by mala strana Hlas jasne povedať, čo teda je politika strany. Ak EÚ a NATO. A teda ešte ďalšia vec, suverénna politika. No nikdy sme neboli suverénnejší ako člen NATO, ako člen Európskej únie, keď sedíme pri stole ako rovnocenný. Nikdy sme neboli suverénnejší.“*

Moderátorka: *„My si ešte pamätáme tie výroky opozície, ktorá bola v koalícii a v tom čase sa hovorilo o tom, že chceme byť súčasťou jadra Európskej únie a NATO. Čiže to je, to boli iné časy, možno len podprahovo porovnávame pána Petra Kmeca a jeho výroky s výroky iných opozičných predstaviteľov, kde tá drsnosť vyjadrenie asi neporovnateľná, ale toľko naozaj k nemu. Ešte po jednej straníckej otázke, neodpustím si. Pán minister, strana Demokrati, ktorú zastupujete, mala aktuálne v prieskume AKO, pre reláciu Na hrane, 4.1 percenta. To je asi zatiaľ príliš málo. Ste trochu sklamaní alebo to mám čítať inak?“*

Rastislav Káčer: *„Ja už som dosť starý na to, aby som sklamaný v živote nebol, už len si všetky svoje sklamaná životné vyčerpá. Takže ja sklamaný nie som, prečo by som. Nie som sklamaný, určite nie. Sú na to dôvody. Prečo to nie je viac...“*

Moderátorka: *„Čo s tým budete robiť a aké záchranné koleso máte pripravené?“*

Rastislav Káčer: *„Podme na ďalšie zahraničnopolitické, ktoré máte. Nevenujme sa straníckym otázkam. Nevidím v tom nejaký dramatický zmysel v tejto chvíli. Do volieb je ešte dosť veľa času. Máme skúsenosti, že preferencie sa vyvíjajú dynamicky. Myslím si, že... vlastne však kampaň sa ešte de facto vôbec nezačala. Takže tu myslím si, že ešte budeme vidieť veľké posuny v percentách rôznymi spôsobmi. Od spájania, rozpájania, pripájania a ja neviem čo. Myslím si, že toto je ešte veľmi, veľmi predčasná debata.“*

Moderátorka: *„Rozumiem, nepýtam sa náhodne. Pýtam sa preto, lebo práve váš poverený predseda vlády sa tak trochu pošťožoval, že to spájanie nejde úplne ako ste si strany napravo, v rámci politického spektra, predstavovali, ale jednu záľudnú otázku mám aj pre vás, pán Valášek. Vám sa nepodarilo uskutočniť v piatok protest, ktorý mal byť na podporu pani prezidentky. Kritici vám vyčítali, že je to také priživovanie sa na političke, ktorá má dobré*

renomé v slovenskej spoločnosti a v podstate už ale nie je vo vašich radoch, lebo ako prezidentka teda by to nemohla a práve to by jej mohlo vlastne poškodiť. Nie je v podstate vašim šťastím, že sa to nepodarilo odohrať? Teda tento protest sa nemohol zrealizovať, že ste ho kvôli počasiu zrušili.“

Tomáš Valášek: „Evidujem tú kritiku. Prekvapila ma, ale priznávam, že sme neprečítali tú náladu dobre. Tou pointou toho podujatia nebolo nič viac nič menej než dokázať, že ten priestor na Hodžovom námestí, symbolicky dôležitý, priamo pred sídlom prezidentky, nie je len priestorom pres ľudákov, hejslovákov a antirúškarov, že prezidentka nie je jediná, ktorá tu rozmýšľa normálne a ktorá si ctí či našu európsku a transatlantickú orientáciu či princípy právneho štátu a spravodlivosti. A vychádzali sme z toho, že viete ako hovorí to staré porekadlo, že ak má zlo zvíťaziť, stačí, aby dobrí ľudia neurobili nič. My sme nechceli byť tí, ktorí neurobia nič a neboli sme to len my. Podotýkam, že nás teší záujem, že sa boli pripravení vystúpiť, či je to župan Droba za SaS, či je to, samozrejme, primátor Vallo za Tím Bratislava. Čiže bola to širšia akcia. Nakoniec nám ju zrušilo počasie. Treba povedať, že bolo vyslanie mizerne v ten deň, ale napriek tomu sa niekoľko desiatok prominentných osobností, či je to z umenia, z kultúry a či z vedy podpísalo pod vyhlásenie v duchu presne toho, čo sa...“

Moderátorka: „Reprízu ste zatiaľ neavizovali. Takže ani zatiaľ nemáme čakať.“

Tomáš Valášek: „No necítim potrebu tú istú pointu robiť dva alebo trikrát. Opäť, dali sme von vyhlásenie namiesto toho stretnutia. Opäť, teší ma, že ho podpísalo niekoľko desiatok fakt najznámejších osobností z umenia, vedy či kultúry.“

Moderátorka: „No páni, poďme k tým zahraničnopolitickým otázkam, ktoré sa týkajú zatiaľ pšenice. Nebudem sa jej samozrejme venovať z toho poľnohospodárskeho hľadiska. O tom sa za ostatných 36 hodín povedalo naozaj veľmi veľa. Čo sa týka, ale takého toho dojmu pre bežných Slovákov, vzniká tu situácia, kedy ľudia môžu mať pocit, že je tu opäť Ukrajina a opäť na niečo doplácame a opäť na niečo dopláca ten náš slovenský agronóm, podnikateľ v poľnohospodárstve a podobne. To riešenie situácie, ktoré sme ponechali až do tejto fázy, neprichádza neskoro a nenaruší aj tak zlú atmosféru, ktorú si potom odnesú v podstate obeť vojnového konfliktu, pán minister?“

Rastislav Káčer: „Tak viete, každá vec sa dá využiť rôznym spôsobom, ak tú atmosféru vyšperkujeme takto. No tak sa dá zneužiť. A bolo by to veľmi iracionálne. V prvom rade určite nikto nereagoval neskoro. Aj to, čo robíme, v konečnom dôsledku, je opatrenie na hrane európskych pravidiel, priznajme si. Pretože takéto obranné mechanizmy trhu sú limitované právne, majú časovo a tak ďalej. Čiže určite sa nekonalo neskoro, to by som toto neviem, prečo by sa malo konať skôr. Druhá vec je, ak hovoríme, teda dva dôvody. V prvom rade je to toxicita, pretože v nejakej vzorke sa identifikovali cudzorodé látky, teda pesticídy a druhá vec je dumpingová cena, lebo ukrajinské tieto produkty pšenica a niektoré iné sú lacnejšie, tak viete, tak potom mnohokrát alebo na jednu vec sa dá pozerat' rôznym spôsobom. Teda ak je tá pšenica lacnejšia, znamená, že budeme mať lacnejšie rožky a pečivo. Je to zlé? No viete. Čiže môžeme pozerat' a takisto robiť paniku z pesticídov. No ide o to, že ten pesticíd, ktorý bol identifikovaný ako cudzorodá látka bol donedávna pesticíd používaný v EÚ. Teda znamená aj u nás. To, že na Ukrajine neplatia pravidlá také ako u nás, ktoré sa zmenili, čo ja viem, pred dvoma, troma rokmi a robiť z toho nejakú paniku proste nie je to nijakým spôsobom odôvodnené. Zosumarizujem, absolútne nejde o neskoré konanie a konať bolo treba, pretože konalo tak Poľsko a Maďarsko. A Slovensko by bolo asi zlé, keby zostalo až kým sa tie veci vyjasnia nejakou dierou v plote to nazvime a indikovalo to aj Rumunsko, aj Bulharsko, že to chce urobiť a tak ďalej.“

Moderátorka: „Tu ale prichádza kritika z Bruselu, že sa tu krajiny delia a nejakým spôsobom sa to zatiaľ nerieši spoločne za spoločným stolom...“

Rastislav Káčer: „To som chcel povedať presne, to som chcel presne povedať. No ale budeme to riešiť ďalšie koordinácie s Európskou komisiou a ostatnými európskymi krajinami.“

Čiže ja toto beriem ako dočasné opatrenie, čiastočne na ochranu trhu a čiastočne na to, kým sa vysvetlí prítomnosť cudzorodých látok a tak ďalej. Ale robiť z toho akúkoľvek drámu, akúkoľvek fantáziu alebo nejakú vec, ktorá je hodná nejakej osobitnej pozornosti, nevidím na to vôbec žiaden dôvod.“

Moderátorka: „Pán Valášek, vy si rovnako ako pán minister myslíte, že teda to neprichádza neskoro? A ak tak, aké to môže mať dôsledky aj také tie politické, aj z pohľadu nejakej atmosféry, ktorú na Slovensku máme a vieme, že z rôznych prieskumov, napríklad Review EÚ, vychádza, že Slováci sú čím ďalej tým skeptickejší vo vzťahu napríklad k ukrajinským ľuďom, ktorí k nám prišli a potrebujú pomoc.“

Tomáš Valášek: „Budem s ministrom Káčerom opatrne súhlasiť. Opatrne preto, lebo posledný človek, s ktorým som súhlasil musel do 24 hodín odísť. V každom prípade, čo sa týka Ukrajiny a obilia, je to nešťastná situácia. Progresívne Slovensko hovorí úplne jasne, že potrebujeme pomáhať Ukrajine, lebo pomocou Ukrajine pomôžeme sebe, ale z toho logicky vyplýva, že neubližujeme sebe. To, čo sa stalo s obilím je, že Európska únia úplne správne v reakcii na ruskú agresiu, kedy Rusi odrezali všetky cestičky, ktorými vyvážala Ukrajina obilie pred vojnou a pripomínam, že obilie je obrovským zdrojom príjmov pre Ukrajinu a že Ukrajina je obrovským zdrojom obilia pre tie najchudobnejšie krajiny na svete. Čiže ruská agresia pripravila tie najchudobnejšie krajiny na svete...“

Moderátorka: „Morskou cestou, to len tak na doplnenie.“

Tomáš Valášek: „Presne tak, vďaka. Ako Európska únia sme urobili jedno dobré rozhodnutie s nečakanými následkami. To rozhodnutie bolo vytvoriť koridor spravodlivosti, tak sa to volá, cez naše krajiny, tie, čo sú popri Ukrajine. Čiže logicky Slovensko, Maďarsko, Poľsko, s tým, že vyvezieme po zemi, ako železnicami a tirákmi, to, čo prechádzalo predtým loďami. Nuž stalo sa to, že väčšina tej pšenice namiesto toho, aby išla ďalej, ostala u nás, čo má dobrý dopad v zmysle tých cien rožkov, ale zlý dopad na našich farmárov. Preto si myslím, že je logické a tú pochválím vládu, že urobili to, čo urobili. Už pred dvoma týždňami vyzvali listom Európsku komisiu, aby konala, a to navrhované riešenie, aby Európska únia vykúpila to obilie, o ktoré nie je záujem a darovala ho tomu fondu OSN, ktorý sa staral a rieši boje s potravinovou chudobou v najchudobnejších krajinách, sa mi zdá byť úplne logický.“

Moderátorka: „No tu ale Hlas včera hovoril ústami pána Becíka, že veď my sme vám to v Hlase hovorili už v lete. Platí tento argument, že treba zastaviť...?“

Rastislav Káčer: „Pán Becík, s prepáčením, narozprával ale toľko hlúposti okolo tohoto, že ani to nechcem komentovať. A toľko demagógie ohľadne tých cudzorodých látok proste vyvoláva tú paniku, ktorá absolútne nie je pravdou, ktorá nie je odôvodnená. Ak by mal pravdu, prečo potom nekonal normálne v súlade s tým, že mal podať podnet na kontrolu a ja neviem čo všetko. Musím povedať, že tu zaznelo, ale toľko takého nechutného, hrubého populizmu a práve to je zneužívanie tejto témy, kde ste mierili na začiatku tej vašej otázky, že je mi to až odpudivé na to reagovať.“

Moderátorka: „No tak poďme ďalej, poďme k Migom na malú chvíľu. Migy sú už na Ukrajine aktuálne. Je ešte niečo, čo by sme vlastne v podstate mohli riešiť zahraničnopoliticky práve v súvislosti so zbraňovými systémami alebo so zbraňami pre Ukrajinu, lebo zdá sa, že v tomto smere by už tá diskusia mohla utíchnuť. Vášne by už možno mohli utíchnuť a mohli by sme sa sústreďiť na iné záležitosti. Pán Valášek, mýlim sa?“

Tomáš Valášek: „No tak Ukrajine sa dá pomôcť a treba aj naďalej pomáhať rôznymi spôsobmi. Mňa by zaujímalo, to je tak trochu aj otázka na pána ministra, ako vieme pomôcť Ukrajine a pomôcť aj sebe tým, že naplno využijeme ten nový fond na nákup a výrobu, hlavne výrobu, nových granátov kalibru 155 milimetrov, ktorý má Ukrajina veľmi málo. Ukazujú sa byť kľúčové v tých bojoch či v Bachmute, či inde. Tu dala Európska únia, teda spoločne my s inými krajinami Európskej únie sme dali na stôl niekoľko miliárd, až dve miliardy, ak sa nemýlim, na nákup 100 miliónov kusov tejto munície a Slovensko je potenciálne veľkým

výrobcom. Je tu šanca pomôcť Ukrajine, ale pomôcť aj sebe. Bude záležať trochu aj na šikovnosti tejto vlády, či to vie využiť. Opäť tu je taká, na rozdiel od tej pšenice nešťastnej, tu je dobrý spôsob ako snúbiť príjemné s užitočným a pomôcť skutočne obom krajinám naraz.“

Moderátorka: „Plus je tu Zuzana 2. Čiže asi tieto kontrakty možno prebehnú v tichosti, budú sa naplňať, ale už tu z toho nebudeme mať veľkú zahraničnopolitickú, môžeme nazvať, aj kauzu. Je to tak, pán minister alebo sa zdá, že sa tá diskusia...?“

Rastislav Káčer: „Ja tu žiadnu kauzu nevnímam zahraničnopolitickú. Teda možno téma, ale kauza nie.“

Moderátorka: „Tak opozícia vás tým ženie na ústavný súd. Práve s Migmi.“

Rastislav Káčer: „Tak nech sa páči. To je úloha opozícia, aby kritizovala a hnala na ústavný súd. Nikto im v tom nebráni. Je to úplne v poriadku. To je ich privilégium a právomoc. Čo sa týka podpory Ukrajiny, naozaj opakujeme to donekonečna. My nepodporujeme Ukrajinu za to, pretože chceme byť osobitne pro ukrajinský a zabúdame na túto krajinu. Naopak, je to presne tak, že keď chránime Ukrajinu, držíme konflikt čím ďalej od našich hraníc. Prvá vec, bránime princípy suverenity slobody a teritoriálnej integrity, ktoré sú rovnako drahé pre nás. Ak niekto povie, že Ukrajina nemá nárok na historickú existenciu a utláča Rusov a ja neviem čo, tak to, ako to nemôžeme akceptovať. Čiže naša podpora Ukrajiny je pro slovenská politika, najproslovenskejšia, akú dokážeme robiť. Tu poviem a nechcem, lebo to môže vyzeráť trochu hrubo a môže to vyzeráť trochu hlúpo. Všetku pomoc, vrátane vojenskej, ktorú sme Ukrajine poskytli, sa nám vrátila. A nechcem, aby to teraz vyzeralo, že to robíme ako nejaký horse trading, že to robíme kvôli tomu, že to je nejaké kupčenie. V žiadnom prípade. Ale už z toho (nezrozumiteľné) toho fondu, toho European Peace Facility a prostriedku, mali sme refundované množstvo nákladov, ktorých nás to stálo, prvá vec. Druhá vec, ako kompenzáciu získali sme vojenskej spôsobilosti, ktoré tejto krajine dramaticky chýbali. A pán poslanec vie, keď bol veľvyslanec pri NATO, ako sa zanedbávala obrana za predchádzajúcich vlád, či už to bol Peter Pellegrini alebo Robert Fico. Proste podfinancované, nemodernizované, nič. Konečne sa modernizuje aj vďaka tomu, že sme sa zbavili časti starej techniky, dostali sme novú a máme vlastné výrobné kapacity a k tomu presne chceme ísť. Slovensko bolo tradične dobré v dvoch segmentoch. Veľkokalibrové hlavne, a preto to robíme na Zuzane, podvozky sa robia mimo Slovenska, ale veľkokalibrové hlavne a tá nadstavba nato a veľkokalibrová munícia. To bola naša špecializácia, ktorú sme si zachovali a v tomto dodávame 155-kovú muníciu, je nás asi desať krajín v rámci Európskej únie a je na to vytvorený špeciálny fond. Ideme investovať, ideme násobne zvýšiť kapacity na Slovensku. Zvýši to zamestnanosť a je to vec pre profit. Tu nejde len o to podporiť Ukrajinu, ale aj to, že sa vlastne vyčerpali zásoby tejto veľkokalibrovej munície i v samotných členských štátoch NATO a je ich potrebné doplniť. A čo sa týka Zuzany 2, dneska máme techniku, ktorá je, ako sa to povie v angličtine, battle proven. Čiže technika, ktorá je preverená nasadením. Vylepšuje to tú techniku a dneska máme záujem z Moldavska, Slovinska a nebudem hovoriť všetky. Minimálne troch ďalších krajín, ktoré majú eminentný záujem o nákup Zuzán. Ani to nebudeme stíhať vyrábať, tak by som povedal. Máme záujem ďalšej veľmi veľkej a veľmi vplyvnej svetovej krajine, ktorá to chce ako franchise, ktorá chce spolu investíciu.“

Moderátorka: „To je tá Brazília, pokiaľ viem.“

Rastislav Káčer: „Nie nie. Nechajme to tak..., je to príliš dôverné...“

Moderátorka: „Tak som vás nechala to tak dlhšie vysvetliť. Človek by mohol povedať, za iných okolností, že by sme sa mohli aj tešiť, pokiaľ by šlo možno o nejaký iný obchodný segment.“

Rastislav Káčer: „Preto som bol veľmi opatrný v tom, som hovoril, aby to nevyznievalo ani ako kupčenie, ani ako vec, ktorá, lebo to je kolaterál, aby som nežiadané dôsledky toho, ale Slovensko si v tomto nepočína zle.“

Moderátorka: „Páni, akým spôsobom sme schopní vidieť nejakú pozitívnu správu alebo svetlo na konci tunela? Je vôbec šanca zatiaľ na nejaké vidieť nejaké pozitívne kroky? Hovorí sa o tom, že teda v máji, v júni by sme tu mohli zaznamenať nejaké ďalšie kroky, nejaký posun. Vieme, že ten Bachmut, tam to nejakým spôsobom zamrzlo. Ja som si so zdesením včera, poviem úprimne, prečítala správu o tom, ako sa pri Bachmute strieľalo do päťročného dievčatka, ako sa strieľalo do starcov, do žien. To je niečo katastrofálne, to je niečo neuveriteľné. Takéto informácie sme počúvali v súvislosti s nacistami, naozaj za 2. svetovej vojny. Pán Valášek, čo sa s týmto dá robiť z pohľadu medzinárodného spoločenstva? Prizerať sa alebo zaktivizovať nejakým spôsobom rokovania o mieri, o ukončení konfliktu a nepozerať sa na to len možno zo založenými rukami? Ako by to pre nezainteresovaného človeka mohlo vyzerať?“

Tomáš Valášek: „A k tomu zoznamu barbarských činov by som kludne dodal ten únos desať tisícov ukrajinských detí, čo je fakt akože pod všetkými čiarami, unášať malé deti. A násilím na prevýchovu. To sa tu, preboha, nerobilo pomaly od stredoveku. Aj preto bol úplne právom prezident Putin osobne, menovite odsúdený alebo teda obvinený, pardon, medzinárodným súdom. Nie som až taký pesimista, pani redaktorka, lebo, samozrejme, vždy platí to anglické *as suppose to what*, že čo všetko sa mohlo stať. Povedzme si, že takto, čo je dnes, apríl a o takomto čase minulý rok, sme vážne pochybovali o tom, či Ukrajina ako štát prežije. Ukázalo sa, že vďaka tomu tak, že mimoriadnemu odhodlaniu a aj oveľa profesionálnejším ozbrojeným silám, akým sme možno Ukrajine pripisovali pred vojnou, je táto krajina schopná sa brániť a je zároveň úplne jasné, ja si nepamätám v histórii konfliktu a vojny situáciu, že by sa agresor vzdal a rozhodol zastaviť ten pokrok situácie, keď si myslí, že sa mu darí. Preto tí, čo hovoria na Slovensku, že cesta k mieru spočíva v tom, že Ukrajine prestaneme dodávať zbrane, prestaneme jej pomáhať, nevedia čo hovoria. Neštudovali našu históriu, pretože to, čo sa stane, ak prestaneme pomáhať, že Rusko si povie fajn, paráda, konečne máme to, čo sme vždy chceli. Rozviazané ruky a otvorené dvere. Doslova do pár týždňov, ak nie skôr, sa vojna rozšíri na ďalšie územia Ukrajiny, kde ešte teraz nie je.“

Moderátorka: „Robíme dosť pre rokovania o mieri?“

Tomáš Valášek: „Ale rokovanie o mieri nastúpia len vtedy, keď bude Vladimír Putin presvedčený, že vojnovou cestou nezíska nič, čo by mu za to stálo. A o tom ho presvedčíme len tým, že sa mu na bojisku nebude dariť. Preto sú tieto dodávky vojenskej technológii dôležité. A tí čo hovoria, že cesta mieru spočíva v tom, že odrežeme dodávky vojenskej pomoci, nevedia čo hovoria. Sú ochotní cynicky obetovať životy doslova desaťtisícov ľudí.“

Rastislav Káčer: „Ale o mieri môžete hovoriť s niekým, kto chce mier, ale krajina, ktorá útočí a zabíja takýmto spôsobom, to je krajina, ktorá chce mier? A dodávky vojenskej techniky, no len desaťtisíc kusov vojenskej techniky ruskej bolo zničené na Ukrajine. Však najväčší dodávateľ vojenskej techniky na Ukrajinu je Rusko, vrátane vojakov. No a mier. Viete, pozrite sa na to, kedy sa začalo rokovať o mieri s Adolfom Hitlerom. V 42, 43? Keď prestal bojovať, jednoducho. Tu je jednoduchá rovnica. Rusko napadlo Ukrajinu, neuznáva jej právo na existenciu. Chce ho vojensky podrobiť. Každý, kto povie, že prestaneme dodávať zbrane a tým prinesieme mier, znamená, že necháva zlikvidovať Ukrajinu ako takú. V tej chvíli máme nepriateľa na našej hranici, ktorý sa netají svojimi imperiálnymi ambíciami, že sa chce zastaviť v Berlíne, v Bruseli alebo v La Manchi. A v tej chvíli Slovensko, ktoré má, je jedna z mála krajín na svete, kde všetci naši susedia sú väčší ako my, kde sme najzraniteľnejšia krajina na svete. My sme ten motorkár, ktorý si nedá ani prilbu a ide v tričku a šľapkách, jednoducho, a chcel by ísť dvestovkou. Takže my keby sme rezignovali na podporu Ukrajiny a na ukrajinskú slobodu, no tak tej chvíli sme si podpísali úmrtný list.“

Moderátorka: „Tak ďakujem za tieto slová na konci prvej časti. Dámy a páni, o malú chvíľku sa vidíme opäť v druhej časti. Rozprávať sa budeme o Moskve, o dezinformáciách a mnohých ďalších záležitostiach. Určite nás sledujte.“

18:27:57 prerušenie programu

- zvukovo-obrazový predel
- reklamný blok
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na program Analýzy 24

18:31:27 pokračovanie programu *Analýzy Na Hrane*

Moderátorka: „Aj v Rusku príde deň, keď temnota skončí. Toto povedal Vladimír Kara-Murza na súdnom procese, ktorým si zabezpečil 25 rokov nepodmienečného trestu, teda trestu, ktorý mu vynesie možno dokonca doživotný pobyt za mrežami. Je to aktivista, bývalý novinár, človek, ktorý doplatil na to, že na verejnej prednáške kritizoval Kremel'. Aj o tom sa budeme o malú chvíľočku rozprávať s mojimi dnešnými hosťami, pánom Rastislavom Káčerom, ministrom zahraničných vecí. Vitajte po druhýkrát. Pán Valášek, vitajte znova aj vy. Budeme sa rozprávať, ale aj o ďalších veľkých výzvach Európskej únie a európskej politiky. Takže nebude tá situácia len popisom toho, čo sa vlastne deje v Moskve. Dotkneme sa potom tak trošku aj Číny. Páni, čo to znamená, čo znamená tento verdikt? Je tak trošku prelomovým, my už sme si zvykli na ľudí, ktorí skončili za mrežami. Skončili tam ľudia ako Navalnyj, opozičný líder. Zvykli sme si na ľudí ako Oleg Sencov alebo na mŕtveho Nemcova. Ľudí, ktorí nejakým spôsobom sa postavili tomu kremel'skému režimu. A teraz tu máme človeka, ktorý pôsobil v zahraničí a zrazu má 25 rokov za nejakú kritiku na verejnej prednáške. Dá sa s týmto vôbec niečo robiť, pán minister? Alebo sa budeme pozerieť na to, ako bude chradnúť za tými mrežami a čakať, že však možno raz vyjde von?“

Rastislav Káčer: „Tak v prvom rade myslím, že konečne by sme mali akceptovať to, že Rusko je obyčajná post imperialistická diktatúra. A všetok ten obdiv, ktorý často cítime aj u niektorých našich opozičných politikov voči Rusku a tie dezinformácie, ktoré sa tu šíria a tie ilúzie, ktoré okolo Ruska sa tu vytvárajú, že dúfam, že toto len pomôže tomu, aby to bolo úplne jasné, akého charakteru Rusko dneska je. Nie sme prekvapení, pretože to sledujeme dlhý čas. Toto nie je nič nového. Jednoducho prenasledovanie politických oponentov, vraždenie politických oponentov, vraždenie novinárov, proste záhadné vypadávanie z oblokov a ja neviem čo. To nie je nič nové, sledujeme to roky. Tak ako sledujeme...“

Moderátorka: „Spomeniem napríklad pani Politzkovskú a podobných novinárov.“

Rastislav Káčer: „Presne tak a roky sledujeme imperiálne ambície, od roku 2007, kedy vystúpil Putin na tej mníchovskej konferencii. Ved' nám on hovorí každý deň, aké sú jeho plány a čo chce robiť. Je to diktatúra, ktorá ničí svojich oponentov tým, že ich zabíja, zatvára, trávi novinárov a tak ďalej. V prvom rade si musíme zobrat' z toho ponaučenie a prestať sa tváriť, že s Ruskom sa dá vychádzať, že Rusko je nejakým spôsobom alternatíva k niečomu. Rusko je diktatúra, ktorá je vyzývateľom nášho spôsobu života. Bodka.“

Moderátorka: „Pán Valášek, kým vás nechám prehovoriť, pustíme si dokrútku pána Grigorija Mesežnikova, o ktorom všetci vieme, že má ruský pôvod. Preto ho považujem ešte za takého trošku kompetentnejšieho ako mnohých iných o tomto prehovoriť. Bol dnes hosťom môjho kolegu Ivana Jandu v televízii JOJ24 a toto sú jeho veľmi ostré slová na adresu moskovského režimu. Nech sa páči.“

Grigorij Mesežnikov: „Vladimír Kara-Murza vlastne kritizoval postoj súčasného ruského vedenia, to znamená politické režim a konkrétnych predstaviteľov vo verejnej prednáške. Čiže kritický postoj sa dnes považuje za vlastizrada a myslím si, že tých 25 rokov, ktoré teda on dostal v tomto absolútne zmanipulovanom falošnom procese, sú vlastne signálom o tom, že Rusko sa naozaj vracia do stalinských čias.“

Moderátorka: „Stalinské časy. Pán Valášek, čo sa dá očakávať teraz momentálne od Kremľa vo vzťahu k tomuto aktivistovi, lebo objavili sa už aj informácie, ktoré hovoria o tom, že by sa

mohol stať predmetom akéhosi diplomatického obchodu. Pripúšťate, že sa to môže stať, že sa pokúsi možno Kremel' vyjednávať nejaké ústupky za to, že ho prepustí. Bude ukazovať nejakú v úvodzovkách milšiu tvár? Očakávate nejaké dianie v súvislosti s Kara-Murzom? "

Tomáš Valášek: *„Nevidím úprimne najmenší náznak, ktorý by nás k tomu viedol. Jediné, čo ma napadá, trochu analogické, je situácia, kedy Rusko doslova že berie rukojemníkov. Naposledy novinára pred dvoma týždňami, reportéra Wall Street Journal. Ich a predtým tú basketbalistku ich berie, de facto, ako rukojemníkov a vymieňa potom za väzňov, ktorí sú právoplatne odsúdení, napríklad za pašovanie zbraní vo veľkom, v amerických väzeniach ruskí občania. V prípade pána Kara-Murzu, obávam sa, že ho nečaká nič dobrého. Tá história, či je to história pána Navalného, ktorý bol opakovane odsúdený a napokon sa FSB ho pokúsila jednoducho zabiť, ale len vďaka veľmi rýchlej reakcie pilota lietadla, v ktorom zhodou okolností práve bol, sa mu podarilo prežiť. Skončil v penálnej kolónii niekde na Sibíri. Takže vo vzťahu k vlastným občanom nevidím, bohužiaľ, najmenší náznak, že by srdce Vladimíra Putina mäklo. A tu treba povedať ešte jednu dôležitú vec, že to, čo sa deje od 24. februára minulého roka je, samozrejme, katastrofou pre Ukrajinu, je pohromou pre Európu kvôli vysokým cenám energie a kvôli tej neistote, úzkosti, čo ľudia cítia úplne právom, ale rovnako je tragédiou pre Rusko. Ved' tí najtalentovanejší práve z obáv pred tým, že ich postihne osud rovnaký alebo podobný pánu Kara-Murzovi, z Ruska odchádzajú. Ved' to je krajina, ktorú celkom dobre poznám. Pred nástupom do politiky som robil pre medzinárodnú organizáciu s pobočkou v Moskve, kde som mal kamarátov, kde som pravidelne chodil. Ani jeden z nich tam už nežije, všetci utiekli najskôr na Slovensku, niektorí do Istanbulu. Dnes už sa usadili v Berlíne či v Londýne. Tí najtalentovanejší sú už dnes z Ruska preč. "*

Moderátorka: *„Pán minister, ako to ale vysvetlíme niektorým Slovákom, z ktorých takmer polovica podľa mnohých prieskumov, dokonca až taká tá väčšia polovica, čo je teda matematicky nesprávny pojem, ale štatisticky to sedí, má kritický postoj k tejto vojne, má nejakú afinitu k Ruskej federácii a výrazne k tomu pomáha napríklad aj maďarská čelná postava akou je Viktor Orbán. Čiže ako toto vysvetlíť ľuďom, že to čo sa tam deje by sme teda nechceli mať tu doma na Slovensku? "*

Rastislav Káčer: *„My sme v špecifickej situácii. Možno k tomu Orbánovi sa môžeme vrátiť, pretože ten na rozdiel od takých ľudí ako je Robert Fico, vie, čo robí a má svoj plán. Tú sú dva faktory, ktoré v tomto sú pre Slovensko možno iné alebo krízové. Prvý faktor je, že máme tu takú nejakú historickú, takú slaviofílskú, takú naivnú, takú tu dobromyseľnú predstavu o tom, ešte z čias meruôsmych rokov, ktorá... "*

Moderátorka: *„Myslíte ten štúrovský panslavizmus? "*

Rastislav Káčer: *„Áno, taký štúrovský, ktorý je súčasťou takého nejakého nášho národného folklóru a záhadné, že to prežíva takým spôsobom a nevylicovali sme sa z toho napriek mnohým faktom a mnohým skúsenostiam, ktoré sme mohli mať. Ale druhý faktor je ten, že tá ruská propaganda, dezinformačná vojna je naozaj cielená na Slovensko. Keď si pozrieme intenzitu tej kampane voči Slovensku a Globsec to kedysi meral a dalo sa, tak empiricky sa nám zdalo, že až desaťnásobná je intenzita vrátane zdrojov a toho targetovania, cielenia na Slovensko. Keď to porovnáme s inými krajinami okolí, zdá sa, že Slovensko je identifikované z ruskej strany ako ten slabý prvok v tej reťazi a pridal sa do toho, bohužiaľ, ako proruský kolaborant, expremiér Robert Fico. A toto nemáme v žiadnej inej európskej krajine, kde by človek, ktorý bol trikrát premiérom predtým, oboznamoval sa s utajovanými skutočnosťami, sedel na samitoch NATO, proste bol normálnym platným prvkom tohto európsko-atlantického systému a otočil by sa takýmto spôsobom a stal sa z neho agent rozširujúci ruský vplyv. To, že tam bola Republika alebo Kotlebovci, povedzme taký okrajový desaťpercentný segment spoločnosti, to by tak korelovalo aj s inými bežnými krajinami v rámci Európskej únie. Všade sa to do nejakej miery vyskytuje, ale u nás stôl prevrátil Robert Fico a toto má obrovský vplyv a ku tomu, bohužiaľ, sa vrátim k tej našej prvej téme, ktorú sme tu mali. Tá nekonečná*

vajatavosť a kalkulácia Hlasu v tejto zásadnej téme, tak to tiež nepomáha. To bohužiaľ nám veľmi škodí.“

Moderátorka: „Nemáme ich tu. Na druhej strane, robí Slovensko dosť preto, aby bojovalo proti dezinformáciám. Nespoliehame sa tu akurát na smernicu Európskeho parlamentu vo vzťahu k sociálnym sieťam? Bojujeme dostatočne, lebo, úprimne povedané, ak by napríklad televízia alebo rôzne solídne a skutočne tie pravdovravné weby nepozývali odborníkov, ktorí bojujú proti dezinformáciám, tak tu nevidieť nijakú výraznú kampaň. Tým chcem povedať a tým sa chcem opýtať, robia štátne inštitúcie svoju robotu dostatočne dobre?“

Rastislav Káčer: „Prepáč, ja poviem krátko. Prepáč, že ti skočím do reči. Ja už som túto otázku mal a tak ma dviha zo stoličky tá otázka. Tak ma strašne dviha. Akože ak si niekto myslí, že tu nejaká štátna inštitúcia alebo štátna organizácia má robiť kampaň, no tak potom asi to robíme všetko zlé. Ja si nemyslím, že štát mal robiť kampaň. Úloha štátu je obmedzovať tam, kde môžeme zákonnými prostriedkami obmedzovať, šírenie dezinformácií. A tu sa o tom môžeme baviť, že či sme urobili dostatočne alebo viac. Ja v tomto poviem, že najväčším problémom sú sociálne médiá. Tam si Slovensko ako také veľmi neporadí. Ja sám som v Bruseli niekoľkokrát bol rokovať aj s komisárkou Jourovou, aj s inými, pretože Slovensko môže tlačiť na Facebook, Instagram, aj na Twitter koľko chce ako päť a pol miliónová krajina. Nikto si nás nevšímne. Keď Európska únia regulačne zatlačí, ako 400 miliónov trh, už si ich niekto všíma, ale k tej podstate tej veci. To súvisí s tým, čo som povedal predtým. Ak strany, ktoré kumulatívne majú 40 percent preferencií v tejto krajine, aktívne šíria dezinformácie, tak nejaký štátny úradník sa môže aj na hlavu postaviť a ušami kývať. Jednoducho viete a inšpiroval ma jeden článok, možno to bol komentár, teraz cez víkend, Arpáda Soltésza, ktorý hovorí, elity nesklamali, lebo my elity nemáme. A má tam jednu pointu. Slovensko má množstvo ľudí, ktorí individuálne by sa mohli zaradiť k elitám európskeho svetového formátu, ale nemáme dostatočné zosieťovanie, aby títo ľudia tvorili dostatočnú mienkotvornú skupinu, ktorá ovplyvní dostatočne verejnú. Toto je jediná cesta. Politici, umelci, každý človek, ktorý je verejne aktívny, proste by nemal mlčať a má byť aktívny. Toto nezvráti žiadny úradník ministerstva. To keby sme chceli, tej chvíli sme vybavení, to sme, to nejde.“

Moderátorka: „Pán Valášek, je niečo, čo by sme vyčítali štátu, že v tomto zmysle nezvládol? To, že sme neboli pripravení je jedna vec. Toho dôsledky už teraz vieme, ale reagovali sme dostatočne rýchlo, boli sme dostatočne aj moderní a efektívni? Alebo je to naozaj tak, že jednoducho musíme sa spoľahnúť na to, ako budú fungovať nejaké algoritmy sociálnych sietí a pozerat' sa na to, že nám to rozkladá krajinu?“

Tomáš Valášek: „...dá sa robiť viac. Ja som rozumel tej otázke pani redaktorke trochu inak. Nie, či sa dá robiť kampaň, ale či sa robiť viac všeobecne. To s tou kampaňou úplne súhlasím. A úplne súhlasím s úlohou pána Roberta Fica, pretože my Slováci a Slovenky dáme na autority a keď je tu trojnásobný premiér, ktorý preberá od a po z ruskú propagandu priamo z facebookovej stránky ministerstva, pardon, veľvyslanectva Ruskej federácie, tak to nemôže nespôsobiť škody na tom, ako Slovensko vníma situáciu na Ukrajine a iné témy. Čo sa dalo urobiť viac, možno dve, tri veci. Niektoré sú krátkodobé, s inými úplne treba počkať skoro pol generácie. To čo trochu vyčítam je, že ten zákon o blokovaní škodlivého obsahu, hlavne bezpečnostným úradom, vlastne vypršal a nepodarilo sa presadiť alternatívu. Tá neprešla v parlamente. Ja som nebol spokojný s tým návrhom, ktorý bol predložený. Myslím si, že bol paradoxne bezzubý, že mal ísť, že mal byť v niečom ešte efektívnejší a iní zas hlasovali proti z iných príčin, ale neprešiel a to potrebujeme, pretože keď sú jasné prípady, že je obsah na webe, na slovenských weboch, ktorý jednoznačne inšpirovaný a sponzorovaný cudzími spravodajskými službami, treba konať. Druhá vec, čo treba a toto žiaľ nie je otázka ani na jednu vládu, dokonca ani na jedno volebné obdobie, až na viacero, je zamyslieť sa nad tým, ako vzdelávame mladé Slovenky, mladých Slovákov, či vieme viesť ľudí viac ku

kritickému zmýšľaniu, pretože bez ohľadu na to, koľko ako komunikuje vláda, ako dobre či zle komunikuje vláda, bez ohľadu na to koľko vyslovene že cudzieho spravodajského obsahu zablokujeme na weboch, vždy tu bude niekto, kto bude kázať bludy a nezmysly a musí byť hlavne nejaký že zabudovaný, zakódovaný obrannej schopnosti, inštinkte rozmýšľať. Toto, čo mi je podsúvané, sedí to alebo je to proste blbosť?“

Moderátorka: „Čo vieme ale urobiť rýchlo je asi vedieť efektívne trestať. My tu máme príklad dvoch významných dezinformátorov, už prakticky odsúdeného, pána Garbára, ktorý dostal prakticky smiešny trest. Dostal podmienku malý finančný trest. Tá druhá Postava, ktorá v tomto celom vystupovala, to bol plukovník Pavel Bučka, ktorý dokonca písal rôzne štúdie pre NATO. Zdá sa, že momentálne by mohol spolupracovať aj s orgánmi činnými v trestnom konaní. V jeho prípade zatiaľ nepoznáme verdikt, ale ak hovoríme o tom, že spolupracuje, môžeme predpokladať, že sa nám môže podariť rozložiť aj nejakú tajnú sieť spolupracovníkov Moskvy u nás na Slovensku?“

Rastislav Káčer: „No tak dobre, tak pôjdem o krok ďalej v tom, čo som povedal predtým, kde vidím rezervy a kde štát by mohol konať razantnejšie sú takzvané aktívne spravodajské opatrenia. V tomto si myslím, že robíme málo, že sme takí trochu ustráchaní, ale znova keď sa vrátim presne k tej kauze, ktorú ste povedali. Tu spravodajské služby odvedli naozaj kus dobrej práce. To bola krásna operácia, kde sa zichrovali dvojnásobne, lebo väčšina prípadov tu skončí, že súd zamietne dôkazové materiály, že boli nezákonné alebo nedostatočné a tuto som videl, že aj spravodajci, aj polícia sa zichrovala trojnásobne. To bol taký, v angličtine pekný výraz bulletproof, nepriestrelný prípad a napriek tomu skončil škandalóznou trojročnou podmienkou, čo bol jasný signál dvoma smermi, obidva veľmi zlé. Prvý voči spravodajcom a tým, ktorí si snažia robiť dobrú prácu. Ved' to stálo kopec peňazí, kopec námahy a teraz keď som ja bol spravodajský dôstojník, ktorý na tomto pracuje, tak ja som kvôli tomu nespál celé víkendy, Ja som sa tu kvôli tomuto šponoval, aby výsledok toho bol, že tuto tomuto lotrovi, ktorý evidentne sa tu zapredáva, za judášskych 500 euro, s prepáčením, tak dostane trojročnú podmienku. No ja sa na to môžem toto vykašľať.“

Moderátorka: „Čiže demotivácia tých, ktorí ešte sú ochotní nejakú na tom pracovať.“

Rastislav Káčer: „Presne a druhá dimenzia, ešte horšia, je, že to len povzbudzuje tých. Tak to budem robiť za dve tisícky a nie za päťstovky. Budem to robiť ešte horšie, však čo sa mi horšie môže stať, ako že dostanem dvoj, trojročnú podmienku? Ved' to je absurdná situácia.“

Moderátorka: „Máme tu nejakú spravodajskú sieť alebo individuálnych, v úvodzovkách, dohodárov, ktorí pracujú pre Kremľ? Ale máme tu aj niečo, čo funguje, ako povedzme nejaká sieť a máme šancu na odhalenie?“

Tomáš Valášek: „Bol by som šokovaný, keby sme nemali, pani redaktorka.“

Rastislav Káčer: „Siete.“ (smiech)

Tomáš Valášek: „Mnohé siete. A či ich rozkladá ten vami spomínaný druhý človek obvinený z vyzvedačstva alebo nie, nevieme. Orgány činné v trestnom konaní správne nehovoria. Ved' predsa je to aktívna vec, ktorú by pokazili tým, že by o nej hovorili verejne. Je možné, že rozkladá nejakú väčšiu sieť, prípadne siete, ale je možné rovnako, že s tým prípadom zápasia. Takže počkajme si až to príde na súd.“

Moderátorka: „Posledná otázka k tomuto, pán minister. Slovensko sa, v úvodzovkách, zbavilo 35 Rusov s diplomatickým krytím v poslednom období. Pracujeme ešte na tom, aby sme sa zbavili aj nejakých ďalších? Teraz to hovorím s takou nadsázkou. Vieme veľmi dobre, že aj tí mechanici na Sliachi spravidla mohli mať aj iné ako len mechanické úlohy. Čiže zbavuje sa Slovensko ľudí, ktorí donášajú Kremľu?“

Rastislav Káčer: „Tak ja nechcem hovoriť na túto tému, lebo to, mojou úlohou nie je odhaľovať špiónov, som minister zahraničných vecí...“

Moderátorka: „Tu vám len skočím s malou poznámkou. Ale videli sme tu úlohy pána Bračikova ako stál na rôznych pódiumoch, preto toto je otázka, ktorá je namieste.“

Rastislav Káčer: „Je absolútne. Ja len hovorím, že ja nie som ten, kto posudzuje kto je kto, prekračuje hranice dané Viedenským dohovorom o práci diplomatov. Sú to spravodajské služby, ktoré majú prísť s podnetom a povedať, že tento konkrétny človek prekračuje. Ja som proti tomu, aby sa vypovedávali ľudia čisto len imidžovo kvôli tomu, aby sme naplnili nejaké čísla.“

Moderátorka: „Až keď sú rozviedčikmi.“

Rastislav Káčer: „Až keď máme tie signály. Čiže nechcem ja sa tu pretekať v tom, že kto vypovedal viac ako kto vypovedal menej. To sú nie dobré preteky, ale keby sme sa zasa chceli pretekať, tak Slovensko, myslím si, v tomto štatisticky nie je zlé na počet diplomatov a keby sme to urobili na počet slúžiacich diplomatov, tak sme vypovedali veľa diplomatov porovnaní s inými krajinami. Ale to nemá byť pointa. Ja som ten, kto a čo sa týka veľvyslanca, ambasáda prekračuje mnohokrát svoje korektné medze. Ambasádor prekračuje mnohokrát svoje korektné medze. Naposledy po, neviem, či si u to postrehol, ten status, ktorý dali po rozhodnutí o Migoch. No to to prekračovalo všetky hranice drzosti voči hostiteľskej krajiny. Napriek tomu si myslím, že to musí byť extrémna situácia, aby sme vypovedali veľvyslanca a myslím si, že jednoducho aj v čase vojny, dokonca si myslím, že treba udržiavať nejakú úroveň diplomatických stykov ako komunikačný kanál. Čiže tuto nevidím v tom preteky módnosti. Pre mňa to není nejaká módna záležitosť, že koľko si ty vypovedal, že sa budeme na tej Rade EÚ dohadovať, a ty si väčší frajer, ty si dal dole 40, ja som dal len 30. To, nemám to v princípe rád. Treba robiť to, čo je treba robiť a nie robiť si preteky v móde alebo nejakú módnou prehliadku.“

Moderátorka: „Pán Valášek, zareagujte. Nech sa páči. Máme štyri minúty dokonca. Ja som teda chcela stihnúť ešte nejaké spalovacie motory. To už asi nedáme, ale aspoň k Číne by som sa ešte rada dostala.“

Tomáš Valášek: „...ale veľmi krátko. Nechcem tu rozbehnúť preteky medzi Progresívnym Slovensko a Demokratmi, že kto bude prísnejší na ruských špiónoch. O tom to nie je, ale zarazila ma jedna vec, pán minister, čo si spomenul. Dôvodom na vyhostenie, samozrejme, nie je len to, či sú to urobia nelegálnu spravodajskú činnosť a kupujú si ľudí ako je spomínaný pán Garbár a iní. Dôvodom je aj to, že porušujú diplomatický protokol prípadmi, ktoré si sám spomenul, že jednoducho nám sa kafrú do vnútornej politiky, čo je prekročenie zásadnej diplomatickej línie a to už je rozhodnutie na ministrovi zahraničných vecí.“

Rastislav Káčer: „Áno, áno, áno je, ale zatiaľ, a súhlasím, a zatiaľ, napriek drzosti nekonečnej, ktorú som zažil viackrát, si nemyslím, že sme ešte prekročili tú mieru, kde treba vypovedať na vyššej seniornej úrovni niekoho, lebo to v princípe nič nerieši. Treba sa ozvať, čo my vždy urobíme. Niekedy diskrétne, niekedy menej diskrétne. Vždy to dáme najavo, ale beriem. Áno, to je pravda a možnože príde k takému momentu. Možno že k tomu príde zajtra nejakou provokáciou, nebránime sa tomu, len naozaj nechceme z toho robiť ten beauty contest, nechceme z toho robiť proste šou, nechceme z toho robiť. To nepovažujem za...“

Moderátorka: „Páni, poďme na záver k Číne. Naozaj poprosím krátke stanovisko. Tu je taká zaujímavá situácia, že oči mnohých ľudí, predovšetkým z opozície, sa teda upierajú na Čínu, že počúvajú Čínu a jej mierové úsilie. Na druhej strane tu máme operatívne informácie o tom, že v ruských zbraniach na ukrajinskom území sa jednoducho našli čínske súčiastky, stále vo väčšom rozsahu. To znamená, že Rusi používajú čínske práve súčiastky na to, aby ničili Ukrajinu. Sergej Šojgu, minister obrany Ruskej federácie, dnes hovoril o tom, že koordinácia nášho úsilia na medzinárodnej scéne má stabilizačný vplyv na situáciu vo svete a pomáha znižovať konfliktný potenciál, povedal počas stretnutia s Liom, to znamená s reprezentantom Číny, ktorý práve je tam na návšteve. Čiže ako máme my vnímať teda úlohu Číny aktuálne? Pán Valášek.“

Tomáš Valášek: „Ak by Čína chcela, vedela by byť oveľa zlovestnejšie hráčom v ukrajinskom konflikte. Dostávame informácie, že sa objavujú čínske komponenty v ruských zbraniach, ale

stále tam nie sú kompletne čínske zbraňové systémy. Aspoň teda nie také, ktoré boli dodané čínskou vládou priamo Vagnerovcom či Rusom, ruským ozbrojeným silám. Možno budú raz Rusi potrebovať a možno už onedlho aj normálne že fiškálnu pomoc, pretože treba povedať, že sankcie tie smerom, často ofrflavané sankcie, začínajú fungovať. Samotné ruské ministerstvo financií pripúšťa, že príjmy z ropy a plynu klesnú o nejakých 40 percent a výdavky zas narastú o 60. Preto je dôležité s Čínou hovoriť a povedať im, brzďte sa, máte záujem na tom, aby sa zlá situácia nezmenila na ešte horšiu, nepodporujte Rusko, nepridajte sa na ich stranu otvorene, lebo nie je vo vašom záujme, aby sa táto vojna rozšírila alebo naťahovala.“

Moderátorka: „Pán minister, kratučko na záver.“

Rastislav Káčer: „Ja len poviem k tomu, v princípe súhlasím absolútne zo všetkým. Čína tu je pre nás dôležitý hráč, ktorý nechceme, aby sa postavil otvorene. Lebo naozaj keby sa postavil otvorene na stranu Ruska, bol by to problém. V tomto prebieha veľmi intenzívna diplomacia. Teraz v posledných týždňoch a nastupujúcich týždňoch budeme vidieť viac a viac návštev v Pekingu, ktorých cieľom je jediné, presvedčiť Čínu, aby v tomto konflikte, minimálne teda, zostávala neutrálna, ak sa nechce priamo pridať na stranu tých, ktorí podporujú suverenitu a slobodu Ukrajiny. A zatiaľ musím povedať, že Čína zostáva, samozrejme, pre nás veľkou výzvou. Sme na nej závislí. Nevieme, aké sú jej strategické úmysly do budúcnosti, zbroji intenzívne. Všetko si uvedomujeme, ale v tejto fáze rokujeme intenzívne s Čínou ako Európska únia, predstavitelia veľkých európskych štátov, aj iných krajín - Austrálie, Japonska a tak ďalej, aby sme Čínu udržali v zodpovedných rámcoch. Tak to poviem.“

Moderátorka: „Tak vám ďakujem pekne. Budeme musieť končiť. O tom, čo sa podarilo vyrokovať s Čínou si poviem niekedy nabudúce, ale aj, čo sú také tie aktuálne najväčšie výzvy Európskej únie. Budem rada, keď prídete. Pán minister, vám dvojitá vďaka, že ste si kvôli nám dali svoju obľúbenú kravatu s káčerom.“

Rastislav Káčer: „Ďakujem pekne za pozvanie.“

Moderátorka: „Dámy a páni, som rada že ste tu boli. Ešte to kamera, možnože priblíži v úplnom detaile. Dámy a páni, ďakujem pekne, že ste tu boli s nami. Vo štvrtok sa na vás teším v relácii Na hrane. Príde Peter Pellegrini a Eduard Heger. Majte sa fajn, dovidenia.“

18:55:12 koniec programu *Analýzy Na Hrane*

- zvukovo-obrazový predel
- reklamný blok
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na program *Svet 24*
- začiatok programu *Bez komentára*
- koniec programu *Bez komentára*
- zvukovo-obrazový predel

18:59:59 koniec monitorovaného záznamu